

[Auken.] fællesmarkedet eller ej. Jeg synes, det er en klar politik, som folk kan anbefale med mange gode argumenter, dette: at gå ind i Fællesskaberne, men jeg synes, det er forkert at påstå, at modstanderne ikke klart har peget på et alternativ, før det har vi gjort både ved denne og ved tidligere lejlig- heder.

(Kort bemærkning).

Per Dich: Boligministeren siger, at hvis vi ikke kan opretholde den specielle form for momsrefusion, vi har, kan vi jo give pen- gene på en anden måde. For det første er der at sige om det, at vi ikke selv kan be- stemme, hvilken måde vi vil give dem på, for det andet er der det, jeg tidligere henvi- ste til, nemlig bestemmelserne i artikel 92 om, hvilken form statsstøtten kan have, nemlig en støtte, som tilstås de enkelte for- brugere, forudsat den ydes uden forskelsbe- handling. Det betyder helt praktisk, at det er ordninger som den specielle form for lap- peskomageri, boligsikringsordningen er.

Boligministeren (Helge Nielsen): Det er en helt urigtig fremstilling, hr. Per Dich giver af momsrefusionsordningen. Det er korrekt, at vi ikke kan bestemme, at vi skal have denne momsrefusion, men det er ikke korrekt, at vi ikke kan bestemme, at den milliard kr. skal anvendes til en anden form for støtte. Det er vi selv herre over, og det er det vigtigste.

Bendix: Hr. Auken har jo taget hul på en ny runde i debatten, og det er klart, at selv om vi på dette tidspunkt er ved at være ubarberede, må vi tage handsken op.

Det, hr. Auken først og fremmest følte der var et behov for at tage en ny runde i diskussionen om, var, hvad der var det reali- stiske alternativ til fællesmarkedet. Hr. Auken delte det op på den måde, at man dels skulle tale om alternativet på det øko- nomiske område, dels skulle tale om alterna- tivet på det politiske område.

Det, hr. Auken henviste til, for så vidt angår det økonomiske område, var, at vi utvivlsomt kunne opnå — og Norge måske også — en frihandelsaftale med fællesmar-

kedet, hvis vi valgte at holde os udenfor. Hertil kan jeg sige, at for det første ved vi ikke noget om det på nuværende tidspunkt, vi har ingen som helst form for sikkerhed for, at vi kan opnå en sådan frihandelsafta- le.

For det andet: hvis vi skulle opnå en så- dan frihandelsaftale, så kan vi være temmelig overbevist om, at de lande, som blot har en frihandelsaftale, er de lande, som først vil blive ramt, hvis fællesmarkedet kommer ind i økonomiske vanskeligheder. Det er givet, at vi må se i øjnene, at også fællesmarkedet vil komme ind i økonomiske nedgangsperi- oder, og det er klart, at i en sådan situation er det dem, som har den løseste tilknytning, som først bliver skåret fra.

For så vidt angår det politiske område, er det egentlig ganske utroligt, at hr. Auken med den viden, hr. Auken har om disse ting, kan regne med, at de nordiske lande efter et nej til fællesmarkedet kan finde sammen i et vidtgående samarbejde. Ingen af de erfaringer, vi har på nuværende tidspunkt, tyder på, at noget sådant vil kunne ske.

Vi ved, at efter anden verdenskrig søgte de nordiske lande at etablere et forsvarspoli- tisk samarbejde. Man forhandlede meget langt og meget indgående. Det lykkedes ikke at skabe et sådant forsvarspolitisk samarbejde mellem de nordiske lande. Først da NATO blev dannet, fandt nogle af de nordiske lande sammen i et forsvarspolitisk samarbejde, men det var i NATOs regie.

Efter anden verdenskrig forhandlede man meget om en nordisk toldunion; bunkevis af dokumenter beretter om den lange og trange vej, som førte frem til nederlag for den tanke. Først på det tidspunkt, da EFTA var ved at være en realitet, var der skabt realistiske muligheder for et nordisk samarbejde.

Al den erfaring, vi har, tyder på, at det nordiske samarbejde kun bevæger sig frem- ad i det øjeblik, vi har andre til at trække os i gang. Det er en beklagelig kendsgerning, men jeg tror, det er en kendsgerning. Derfor må vi have den opfattelse, at hvis det nordi- ske samarbejde skal komme videre, bliver det først og fremmest inden for fællesmarke- det. Der er betydelige chancer for at udvikle det nordiske samarbejde, som modstanderne af dansk indgang i fællesmarkedet er ganske uden blik for.